

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**Jus Canonicvm R.P. Pavli Laymanni, Soc: Jesu Theologi, Et
Olim In Alma Et Episcopali Academia Dilingana SS.
Canonum Ordinarii Professoris**

Juris Canonici A. R.P. Paulo Laymanno Societatis Jesu Theologo SS.
Canonum In Alma, Catholica, Et Episcopali Universitate Dilingana
Professore Qvondam Ordinario, Prælectionibus Academicis Illustrati

Laymann, Paul

Dilingæ, 1673

§. Si autem.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-62587](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-62587)

per definitiuam reparari non potest. v.g. aliquem esse incarcerandum, torquendum *l. 2. ff. de appell. & videri potest Gail. l. 1. Obseru. 129. Abb. hic. n. 3.* at verò secundum jus Canonicum quod in Ecclesiastico foro seruatur, à quouis grauiamine iudiciali appellare concessum est, vt hìc dicitur & in *c. Non ita, 18. causa. 2. q. 6.*

§. In Causis.

IN Ecclesiasticis causis si appellationis re-
medium non concedatur, neque Iudicis
recusationi locus est. Sed obstat huic §. *cap. postremo. 37. hoc. tit. & plures casus Franc. hic recenset verb. sicut.* in quibus appellare prohibitus Iudicem recusare potest, quare vt iura iuribus consentiant, dicendum est cum *gl. hic. verb. sicut. Alexand. Franc. & aliis,* censum §. esse, quòd sicuti appellatio siue iusta causa non recipitur, ita nec recusatio Iudicis.

§. Si autem.

SI causa Iudici delegato commissa sit, vt
eam intra certum tempus desinat, spa-
tium temporis à die præsentationis, seu re-
ceptionis literarum numerari debet.

Hæc est admodum notanda Regula,
quam refert *gl. in c. de causis. 4. de officio dele-
gati, & docet Franc. hic. not. 4.* quòd licet
rescriptum quoad vim comprehensiuam, seu
ea, quæ in rescripto continentur, etiã quoad
habilitatem vel inhabilitatẽ impetitiũs con-
siderari debeat secundum tempus datæ. *Si-
eo tempore. de rescriptis. in 6. vt si eo tempore
Clericus non sis, aut legitimam ætatem non
habeas, quo literæ impetratæ seu datæ sunt
ad conferendum sibi beneficium rescriptum
irritum censetur, tamen quod attinet ad
personam delegati, aut executoris, confi-
derari debet in rescripto tempus præsentationis,
quia ex tunc & non ante iurisdictio,
aut potestas ipsi collata censetur, teste Joann.
Andr. n. 3. cum ea acquiri non possit, nisi
scienti, imò etiam acceptanti per legitimam
præsentationem. Quamobrem in impe-
trantis potestate est, postquam literas ad*

Judicem delegatum impetrauit, num & quo
tempore (saltem intra annum) eas præsen-
tare velit, an non præsentare, sed lacerare,
vt docent *DD. cum Innoc. in cap. Ex con-
questione. n. 2. de spoliat.* At verò post præ-
sentationem literarum aduersario volente
cogi potest impetrans ad litigandum, quia
ex eo tempore rescriptum commune est
partis vtriusque, teste Innoc. ibidẽ, vbi etiam
admonet: idem esse sentiendum de priuilegio
quod. v.g. impetrauit solum Capitulum Ec-
clesiæ Metropolitanae, vt vnã cum Episco-
pis suffraganeis possit eligere Metropolita-
num, antequam eo Capitulum vitur, aut
suffraganeis præsentat, posse illi priuilegio
renuntiare iuxta *l. Si quis. 29. (de pactis.* sed
post vsum, aut post præsentationem non
posse renuntiare cum aliorum præiudicio.

Addit verò *Franc. citato loco.* Idem simi-
liratione dicendum esse de iurisdictione de-
legato vel executori auferenda, quòd vide-
licet reuocatio iurisdictiois, vel potestatis
non censetur vim suam habere, donec ea
delegato Iudici vel executori præsentata sit,
adẽ vt tamen post datas secundas literas
reuocatorias prioris rescripti, aut commis-
sionis, commissarius, antequam eas receperit,
secundum priores literas procedat, ad ea
valida censeri debeant, vt colligitur ex *c. An-
dita 4. de restit. spoliat.* Et quòd eadem do-
ctrina locum habeat in reuocatione priuile-
giorum, docui *l. 1. tract. 4. c. 23. in fine.*

Sed quæstio est, quomodo computandi
sint termini temporis, quod alicui rei agen-
dæ definitur.

Resp. Ante omnia attendendum esse ad
mentem definientis, eique inharendum; in
dubio autem docent *DD.* apud *Joann. Andr. 6
hic in fine cap. Franc. circa gl. 2.* quòd tem-
pus definitum censetur currere de momen-
to in momentum. v.g. intra 30. dies nego-
rium expediatur, intra 10. dies appellatio
fiat, hoc casu etiam eius diei tempus restans,
in qua. v.g. literæ præsentatæ, vel sententia
lata est, numerari debet.

Excipe. Nisi usurpetur præpositio, à v.g.
intra 30. dies à die receptionis literarum
computandos, tunc computari non debet
ea dies.

ea dies, in qua literæ præsentantur, cum particula A. exclusiua sit secundum *gl. recepta. in c. Statutum. 3. verb. numerandum. de præbendis. in 6.*

Quod verò attinet ad voculam, vsque, sitne exclusiua an inclusiua appositæ termini. v.g. vsque ad Kalend. Novemb. Dicendum, si ex adiunctis verbis, aut circumstantiis, vel ex iurium dispositione certum aliquid colligi non possit, tunc in dilationibus gratiosis & aliis favorabilibus dispositionibus accipiendum esse inclusiue, vt etiam Calendæ comprehendantur, at verò in materia pœnali, vel alia ratione odiosa accipiendam esse exclusiue. v.g. maneat in carcere vsque ad Calendas, tunc ad initium Calendarum liber esse debet. ita docet *Bald. in auth. hoc amplius. n. 24. C. de fideicommiss. Beruachin. in repert. juris vtriusque.*

Veruntamen si dicatur, maneat in carcere vsque ad 6. dies, videtur etiam dies 6. comprehendendi secundum *gloss. in auth. de tempore non soluta pecunia. col. 2. c. 2. verb. vsque ad 10. annos.*

CAPITULUM XIII.

Pervenit.

PARAPHRASIS.

Clerici querebantur coram Episcopo se vulneratos, aut percussos esse à Diœcesanis, hi autem cum super ea causa citarentur, ad Papam appellarunt, hoc casu ait *Alexand. III.* quòd Episcopus si delictum notorium sit, eos per censuram Ecclesiasticam compellere debeat, vt intra tempus conueniens, appellationem prosequantur; sin autem notorius excessus sit, non obstante ipsorum appellatione, excommunicatos denuntiet, & à fidelibus evitari curet, donec iniuriam passis satisfaciant, & cum literis Episcopi Apostolico conspectui se præsentent.

SUMMARYM.

8. Iudex deferens appellationi terminum præfigere potest citato cum censura, intra

quem prosequatur appellationem, vel coram iudice à quo, respondeat.

- 2: Diœcesanum percussorem Clerici Ordinarius potest denunciare excommunicatè, & omnibus prohibere communicationem eam illo, etiam sub censura maioris excommunicationis, donec satisfaciat, & absoluat.
- 3: Citari tamen prius debet, etiam si foret excessus notorius.
- 4: Citato nullam defensionem, vel exceptionem afferente in casu excessus notorii sine declaratione statim ad executionem procedi potest.
- 5: Etiam Papa vel Delegatus, aut eius Legatus non absoluit ab excommunicatione Pontificia, nisi præiudicium factum satisfatione parci laesa, saltem per transactionem, aut cautionem.

NOT. I. Si Iudex deferat appellationi, tunc terminum præfigere potest etiam cum censura, quam appellans incurrere debeat sub alternatione, nisi vel intra terminum finitum prosequatur appellationem, vel coram Iudice à quo respondeat, ita *gl. hic. verb. compellans.*

NOT. II. Si quisquam Diœcesanus laicus, vel Clericus, Clericum percusserit, ordinarius loci potest illum denunciare excommunicatum, & omnibus prohibere, ne ipsi communicent, antequam satisfaciat, & absoluat. Riunt verò hic *Ab. n. 4. Franc. n. 5. Alexand. n. 7.* quòd talis prohibitio in casu, quo aliquis iure ipso excommunicationem contraxit, fieri possit sub censura excommunicationis maioris, à quibuscunque contrahenda, si cum excommunicato denunciato communicarint præterquam in casibus iure exceptis: nam indultum à jure beneficium inferior auferre non potest. Veruntamen priusquam Iudex denuntiationem faciat, excommunicatum citare debet, vt in præsentia eius adductis testibus, atque auditis, si quas afferre velit, defensionibus, declaretur excommunicatus & postea si expedire videatur, denuntietur. Interdum verò ob scandalum vitandum publica denuntiatio